

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Градитељство првог миленијума н.е.: традиција, иновација, рецепција		
Наставник или наставници: др Олга Шпехар, ванредни професор		
Статус предмета: изборни предмет		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Студент мора да испуни услове прописане Статутом Филозофског факултета.		
Циљ предмета Циљ изборног предмета је да студенти докторских студија продубе своја знања о интензивним променама које су се догодиле у градитељству првог миленијума н.е., те да стекну врхунске компетенције из области која се изучава на предмету.		
Исход предмета Коначан исход предмета је да се студенти докторских студија оспособе да самостално и критички посматрају однос између различитих токова у градитељству првог миленијума н.е.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет истраживања изборног предмета је пре свега сакрално градитељство које се током првог миленијума н.е. развија на ширем простору Медитеранског басена. У питању је епоха која се у савременој научној литератури означава као „дуга касна антика“, период интензивних трансформација античког друштва и његовог постепеног преласка у средњовековно. Током трајања курса докторанди ће се упознати са тиме какву су улогу у процесу трансформације имале сакралне грађевине и ритуали који су у њима вршени. Посебна пажња биће посвећена концептима наведеним у поднаслову курса – традиционалним елементима античке архитектуре на простору Медитеранског басена, њиховој иновацији и прилагођавању новим религијама и околностима, али и њиховој рецепцији у периоду касне антике и раног средњег века. <i>Практична настава</i> -		
Препоручена литература М. Елиаде, <i>Свето и профано</i> , Врњачка Бања 1980. <i>Pagan Gods and Shrines of the Roman Empire</i> (ed. M. Henig, A. King), Oxford 1986. R. Jenkyns, <i>God, Space, and City in Roman Imagination</i> , Oxford 2013. <i>Architecture of the Sacred. Space, Ritual and Experience. From Classical Greece to Byzantium</i> (ed B.D. Wescoat, R. G. Ousterhout), Cambridge 2012. L.S. Nasrallah, <i>Christian Responses to Roman Art and Architecture. The Second-century Church Amid the Spaces of Empire</i> , Cambridge 2010. О. Шпехар, Крстообразне цркве на Балкану: рецепција константинијанског плана током касне антике (IV–VI век), у: <i>Међународни научни скуп у Нишу: Свети Цар Константин у историјском и креативном памћењу</i> (ур. И. Чаировић), 69–89. Н. Brandenburg, <i>Ancient Churches of Rome from the Fourth to the Seventh Centuries. The Dawn of Christian Architecture in the West</i> , Brepols 2005. <i>From Temple to Church. Destruction and Renewal of Local Cultic Topography in Late Antiquity</i> (eds. J. Hahn, S. Emmel, U. Gotter), Leiden 2008. А.М. Yassin, <i>Saints and Church Spaces in Late Antique Mediterranean: Architecture, Cult, and Community</i> , Cambridge 2012. К. Bowes, <i>Private Worship, Private Values and Religious Change in Late Antiquity</i> , Cambridge 2008. О. Шпехар, <i>Касноантичка архитектура и ритуал. Централни Балкан између истока и запада</i> , Београд 2019. Т.Ф. Mathews, <i>The Early Churches of Constantinople: Architecture and Liturgy</i> , London 1977. J.F. Baldovin, <i>The Urban Character of Christian Worship: the origins, development and meaning of stational liturgy</i> , Roma 1987. G. Bandmann, <i>Early Medieval Architecture as Bearer of Meaning</i> , New York 2005 ² . <i>Paradigms and Methods in Early Medieval Studies</i> (eds. C. Chazelle, F. Lifshitz), New York 2007. C. Davis-Weyer, <i>Early medieval Art 300–1150. Sources and Documents</i> , Toronto – Buffalo – London 1986. S.W. Collins, <i>Carolingian Debate over Sacred Space</i> , New York 2012. L.M. Harrington, <i>Sacred Place in Early Medieval Neoplatonism</i> , New York 2004.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5x15	Практична настава:
Методје извођења наставе Настава се изводи током првог семестра докторских студија у виду обавезне консултативне наставе чији је садржај прилагођен области истраживања докторанда и самој теми докторске дисертације.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Усмени испит 100 поена		

Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата